

LIIKUNTA

Käyttösuunnitelma 2026

Raisio kaupunki Hyvinvointi ja vapaa-aikalautakunta

SISÄLLYSLUETTELO

1.1. Talousarvion noudattamista koskevat ohjeet.....	1
1.1.1. Talousarvion sitovuus	1
1.1.2. Käyttösuunnitelmat	1
1.1.3. Raportointi	1
1.1.4. Strategiset tavoitteet	1
1.1.5. Talousarvion ja sen määräysten noudattaminen	1
1.1.6. Muut ohjeet	2
1.1.7. Kohderahoitteiset yksiköt eli nettoyksiköt	2
1.2. Raisen kaupungin tilivelvolliset.....	2
2. HANKINNAT	4
2.1. Päätösvalta hankinta-asioissa.....	4
2.2. Hankintaohjeet	5
2.3. Poistosuunnitelma	5
3. LASKUJEN HYVÄKSYMINEN	6
4. KÄYTTÖTALOUS JA SITOVAT TAVOITTEET	7
4.1. Yhteenveto lautakunnasta.....	7
4.1.1. Viranhaltijaorganisaatio	7
4.1.2. Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta	7
4.1.3. Sitovat ulkoiset määrärahat	8
4.1.4. Lautakunnan strategiset ja sitovat tavoitteet vuodelle 2026	9
4.1.5. Lautakunnan vuosi 2026	10
4.2. Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta	11
4.2.1. Perustehtävä ja palvelulupaus	11
4.2.2. Tunnusluvut	11
4.2.3. Ulkoiset määrärahat	12
4.2.4. Ulkoiset ja sisäiset määrärahat	12
4.3. Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	13
4.3.1. Perustehtävä ja palvelulupaus	13
4.3.2. Toiminta vuonna 2026	13
4.3.3. Palvelun tavoitteet	14
4.3.4. Tunnusluvut	16
4.3.5. Kirjasto- ja kulttuuripalvelut, Ulkoiset määrärahat	17
4.3.6. Kirjasto- ja kulttuuripalvelut, Ulkoiset ja sisäiset määrärahat	17
4.4. Liikunta- ja nuorisopalvelut.....	18
4.4.1. Perustehtävä ja palvelulupaus	18
4.4.2. Toiminta vuonna 2026	18
4.4.3. Palvelun tavoitteet	20
4.4.4. Tunnusluvut	23
4.4.5. Liikunta- ja nuorisopalvelut, Ulkoiset määrärahat	25
4.4.6. Liikunta- ja nuorisopalvelut, Ulkoiset ja sisäiset määrärahat	25
5. KÄYTTÖMAISUUSINVESTOINNIT	26

1.1. Talousarvion noudattamista koskevat ohjeet

1.1.1. Talousarvion sitovuus

Lain mukaan kunnan toiminnassa ja taloudessa on noudatettava talousarviota. Toimielin on sidottu talousarviossa hyväksyttyihin toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin.

Talousarvion sitovuus määräytyy lautakunnittain siten, että käyttötalousosan sitovia lukuja ovat lautakunnan ulkoiset kokonaistulot, ulkoiset kokonaismenot ja netto. Lautakunta voi suorittaa muutoksia vastuualueiden ja palveluiden välillä. Tili- ja vastuuvapauden edellyttämä sitovuus muodostuu ulkoisesta toimintakatteesta (nettobudjetti).

Investointien sitovuus on hanketasolla. Lisäksi on monivuotisia hankkeita, joiden kokonaiskustannusarvio ja toteuttamisvuodet ovat sitovia. Nämä hankkeet on merkitty erikseen talousarviossa. Lautakunta hyväksyy hankkeidensa väliset määrärahasiirrot. Siirtoja ei saa tehdä kokonaiskustannusarvioltaan ja toteuttamisvuosiltaan sitovista hankkeista.

Tuloslaskelmaosan sitovat erät ovat verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja –kulut. Rahoituslaskelmaosan sitovat erät ovat lainakannan kokonaismuutos.

1.1.2. Käyttösuunnitelmat

Hallintosäännön 81 §:n mukaan toimielin hyväksyy käyttösuunnitelman. Lautakunnat laativat hyväksytyn talousarvion perusteella käyttösuunnitelman palveluittain. Kaupunginhallituksen käyttösuunnitelma sisältää molemmat kaupunginhallituksen alaiset kokonaisuudet (KH, konserni ja KH, kaupunkikehitys).

1.1.3. Raportointi

Talousarvion kuukausikohtaista toteutumista seurataan toimielimissä. Kaupunginvaltuustolle laaditaan talouden toteutuman raportti maaliskuun lopun, kesäkuun lopun sekä syyskuun lopun tilanteesta.

1.1.4. Strategiset tavoitteet

Strategisia tavoitteita voidaan muuttaa vain valtuuston päätöksellä. Vuonna 2025 on hyväksytty uusi kaupunkistrategia ja uudet tavoitteet on sisällytetty salliessa vuoden 2026 talousarvion. Tilinpäätöksessä tulee antaa selostus tavoitteiden toteutumisesta. Strategisten tavoitteiden toimeenpanon keinoja ja mittareita kehitetään vuosittain osana talousarvioprosessi.

1.1.5. Talousarvion ja sen määräysten noudattaminen

Talousarviota ja sen määräyksiä on noudatettava toiminnassa. Tilivelvolliset vastaavat vastuualueidensa taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta. Tilivelvollisten viranhaltijoiden on valvottava, että vastuualueen toiminnassa noudatetaan hyväksyttyä talousarviota ja käyttösuunnitelmaa sekä niihin liittyviä tavoitteita. Toimintaa ja taloutta tulee sopeuttaa siten, että asetetut tavoitteet on mahdollista saavuttaa. Mikäli on ilmeistä, ettei asetettuihin tavoitteisiin päästä, tulee asia saattaa toimielinkäsittelyyn siten, että valtuusto voi päättää talousarvioon sisältyvien määrärahojen ja tavoitteiden muutokset kyseisen talousarviovuoden aikana.

Kaikista esitettävistä talousarviomuutoksista tulee tehdä ilmoitus talouspalveluihin.

1.1.6. Muut ohjeet

Investointeja, joiden kustannusarvio on yli 1.000.000 euroa, tai investointeja, joista valtuusto on erikseen niin päättänyt, ei saa aloittaa ilman kaupunginhallituksen lupaa.

Mikäli valtionosuutta saadaan kesken vuoden jo olemassa olevaan toimintaan, jonka menot ovat talousarviossa, valtionosuus kasvattaa vain tulomäärärahoja.

Mikäli toimialoilla/palvelualueilla suunnitellaan itsenäisesti hankkeita toteutettavaksi leasing-rahoituksella, palvelualueet vastaavat koko leasing-rahoitusprosessista kilpailutuksesta, operatiiviseen toteutukseen ja seurantaan saakka. Palvelujohtajan tulee ilmoittaa talousjohtajalle kunkin palvelualueensa hankkeen leasing-rahoituksen suunnitelmat ja hankkeen alkaminen etukäteen sekä ajantasainen toteutuminen ja määrä. Palvelualueet valmistelevat tarvittavat leasing-rahoitusta koskevat päätöspykälät kaupunginhallitukselle.

Mikäli lautakunnat hakevat hankerahoitusta talousarviossa hankkeille varatun määrärahan yli, mikä edellyttää talousarviomuutoksen tekemistä, lautakuntien tulee saattaa hankehakemus kaupunginjohtajan hyväksyttäväksi.

1.1.7. Kohderahoitteiset yksiköt eli nettoyksiköt

Kuntien ja kuntayhtymien talousarvio- ja suunnitelmaohjeistuksissa määritellään kohderahoitteiset tehtävät: *"Kohderahoitteiset tehtävät ovat tehtäviä, joiden käyttötalous on sidottu ensisijaisesti tuloarvioin kunnan talousarvioon, tai tehtäviä, jotka ovat kokonaan erillään kunnan talousarviosta. Talousarviosidonnaisia kohderahoitteisia tehtäviä ovat muu taseyksikkö, sisäisen palvelun nettoyksikkö ja muut nettoyksiköt. Kunnan talousarviosta erillään olevia yksiköitä ovat kunnan liikelaitokset."* *"Kohderahoitusta sovelletaan palveluja tuottavissa tehtävissä kuten liikelaitoksissa, muissa taseyksiköissä sekä nettoperiaatteella toimivissa yksiköissä, jotka saavat varsinaisen toimintansa rahoituksen kokonaan tai osittain korvauksena tuottamistaan palveluista."*

Raision kaupungin talousarvio sisältää nettobudjettiyksiköt seuraavissa tulosityksiköissä:

Hyvinvointi ja vapaa-aikalautakunta: Uintikeskus Ulpukka ja Kerttulan jäähallit

Infra-lautakunta: Tilapalvelut ja Ruokapalvelut

Nettobudjettiyksikön sitova määräraha on nettomenot. Nettomenojen saavuttaminen sallii ulkopuolisen tulorahoituksen ylityksen sekä vastaavan suuruisten rahamenojen ylityksen ilman valtuuston käsittelyä.

Nettobudjettiyksiköt sisältyvät lautakuntien käyttösuunnitelmiin, ja niiden käyttösuunnitelmien toteutuminen esitetään tilinpäätöksessä.

1.2. Raision kaupungin tilivelvolliset

Kuntalain 125 §:n mukaan tilintarkastajan on annettava valtuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa tarkastuksen tulosten lisäksi annetaan mm. esitys vastuuvapauden myöntämisestä toimielimen jäsenelle ja toimielimen tehtäväalueen johtavalle viranhaltijalle (tilivelvollinen).

Raision kaupungin tilivelvollisiksi on määritelty seuraavat tahot:

- kaupunginhallituksen jäsenet ja sen jaoston jäsenet
- lautakuntien ja niiden jaostojen jäsenet
- kaupunginjohtaja
- talousjohtaja
- henkilöstöjohtaja
- hallintojohtaja
- viestintäjohtaja
- tietohallintojohtaja
- kaupunkikehitysjohtaja

- tekninen johtaja
- sivistysjohtaja
- hallintosäännössä kunkin toimialan palvelujohtajaksi tai heitä vastaavaksi määritellyt henkilöt.

Vaikka tilivelvollisten luettelossa ei ole kaikista esimiehistä mainintaa, se ei poissulje vastuuta oman organisaation toiminnasta ja taloudesta.

2. Hankinnat

2.1. Päätösvalta hankinta-asioissa

Kaupunginhallituksen toimivalta

Kaupunginhallitus

1. ohjaa ja valvoo hankintojen suorittamista sekä kehittää hankintatointia,
2. päättää kaupungin hankintaohjeista sekä muista hankintoihin liittyvistä ohjeista ja säännöistä,
3. päättää niistä hankinnoista, jotka ovat konsernitasoisia tai useamman kuin yhden lautakunnan kattavia, mikäli hankinnan arvo on yli 150.000 euroa,

Lautakunnan toimivalta

Lautakunta

1. seuraa toimialansa palvelu- ja tavarahankintoja,
2. päättää yli 150.000 euron arvoisista hankinnoista omalla toimialallaan,

Toimialajohtajan toimivalta:

Toimialajohtaja päättää oman toimialansa tavara- ja palveluhankinnoista 150.000 euroon asti.

Toimialajohtaja voi delegoida päätösvaltaansa hankinta-asioissa alaisilleen viranhaltijoille.

Päätösvallan siirto sivistys- ja vapaa-aikatoimialan talouspäällikölle, palvelujohtajille ja perusopetuksen rehtoreille:
Sivistysjohtaja 83 §/2022, Delegointipäätös hallintosäännön 92 §:n mukaisen sivistys- ja vapaa-aikatoimialan toimialajohtajan toimivallan delegoimisesta hankinta-asioissa

Päätösvallan siirto elinvoima- ja kilpailukykytoimialan vastualuejohtajille sekä kaupungininsinöörille, kiinteistöpäällikölle ja ruokapalvelupäällikölle:
Kaupunginjohtaja 46 §/2022, Hankintavaltuuksien delegointi

Kaupunginjohtajan toimivalta

Kaupunginjohtaja päättää yhteishankinnoista.

Kaupunginjohtaja tai määräämänsä päättää konsernipalveluyksikön tavara- ja palveluhankinnoista 150.000 euroon asti.

Kaupunginjohtaja tai määräämänsä päättää lisäksi niistä hankinnoista, jotka ovat konsernitasoisia tai useamman kuin yhden lautakunnan kattavia 150.000 euroon asti. Talonrakennus- ja kunnallisteknisten rakentamishankkeiden päätöksenteko ja vastuurajat ilmenevät hallintosäännön liitteestä 1.

Päätösvallan siirto konsernipalveluyksikön palvelujohtajille:
Kaupunginjohtaja 46 §/2022, Hankintavaltuuksien delegointi

Hankintayksikön aloitteesta tehtävästä hankintaoikaisusta päättää sama taho, joka on tehnyt hankintapäätöksen. Mikäli asianosainen on vaatinut hankintaoikaisua, toimitellaan hankintaoikaisua koskevan päätöksen myös alaisensa viranhaltijan hankintapäätöksestä.

Niillä viranhaltijoilla, joille hallintosäännössä tai delegointipäätöksessä on annettu hankintavaltuus, on myös oikeus päättää hankinnan keskeyttämisestä julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 125 §:n mukaisesti sekä tehdä muita hankintamenettelyä koskevia välipäätöksiä ennen varsinaisen hankintapäätöksen tekemistä.

2.2. Hankintaohjeet

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 7.10.2025, § 314 Raision kaupungin yleiset hankintaohjeet. Hankintaohjeet ovat toissijaiset voimassa olevaan lainsäädäntöön nähden.

2.3. Poistosuunnitelma

Kaupunginhallitus on hyväksynyt poistosuunnitelman 25.11.2013 § 433. Investoinneissa pienhankintaraja erottaa käyttötaloudesta tehtävät hankinnat ja investoinneiksi luettavat hankinnat toisistaan. Kaupunginhallituksen 25.11.2013 § 433 poistosuunnitelman mukaisesti kyseinen pienhankintaraja on 10.000 euroa (alv. 0 %).

3. Laskujen hyväksyminen

Hallintosäännön 9. luvun 88 §:ssa laskujen hyväksymisestä määrätään seuraavaa:

Kaupunginjohtaja tai määräämänsä hyväksyy konsernipalveluyksikön laskujen hyväksyjät ja varahyväksyjät. Toimialajohtaja tai määräämänsä hyväksyy toimialaansa laskujen hyväksyjät ja varahyväksyjät. Toimialojen ja konsernipalveluyksikön hyväksyjistä ja varahyväksyjistä on pidettävä ajan tasalla olevaa luetteloa. Luettelon on päivitettävä talousarviovuoden alkaessa ja aina hyväksyjän tai varahyväksyjän vaihtuessa.

Kaupunginjohtajan laskun hyväksyy kaupunginhallituksen puheenjohtaja. Kaupunginjohtaja hyväksyy sivistysjohtajan, kaupunkikehitysjohtajan, teknisen johtajan, talousjohtajan, hallintojohtajan ja henkilöstöjohtajan, tietohallintojohtajan ja viestintäjohtajan laskun.

Maksukorttien ja muiden maksuvälineiden myöntämisestä päättää talousjohtaja tai määräämänsä. Maksukorttien tai muiden maksuvälineiden myöntämisestä kaupunginjohtajalle päättää kaupunginhallituksen puheenjohtaja.

Luottamushenkilön laskun ja korvauksen hyväksyy hallintojohtaja.

4. Käyttötalous ja sitovat tavoitteet

Lain mukaan kunnan toiminnassa ja taloudessa on noudatettava talousarviota. Toimielin on sidottu talousarviossa hyväksyttyihin toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin.

Talousarvion sitovuus määräytyy lautakunnittain siten, että käyttötalousosan sitovia lukuja ovat lautakunnan ulkoiset kokonaistulot, ulkoiset kokonaismenot ja netto. Lautakunta voi suorittaa muutoksia vastuualueiden ja palveluiden välillä. Tili- ja vastuuvapauden edellyttämä sitovuus muodostuu ulkoisesta toimintakatteesta (nettobudjetti).

Investointien sitovuus on hanketasolla. Lisäksi on monivuotisia hankkeita, joiden kokonaiskustannusarvio ja toteuttamisvuodet ovat sitovia. Nämä hankkeet on merkitty erikseen talousarviossa. Lautakunta hyväksyy hankkeidensa väliset määrärahasiirrot. Siirtoja ei saa tehdä kokonaiskustannusarvioltaan ja toteuttamisvuosiltaan sitovista hankkeista.

Tuloslaskelmaosan sitovat erät ovat verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja -kulut. Rahoituslaskelmaosan sitovat erät ovat lainakannan kokonaismuutos.

4.1. Yhteenveto lautakunnasta

4.1.1. Viranhaltijaorganisaatio

Vastuualue ja palvelut	
Vapaa-aika	Sivistysjohtaja Leena Laakso
Hallintopalvelut	Sivistysjohtaja Leena Laakso
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	Kirjasto ja kulttuuritoimenjohtaja Aino Mykrä
Liikunta- ja nuorisopalvelut	Liikunta- ja nuorisotoimenjohtaja Karita Toivonen

4.1.2. Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta edistää kunnan strategiassa määriteltyjä tavoitteita kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden näkökulmasta. Lautakunta vastaa kuntien liikuntalain, kulttuuritoimilain, kirjastolain, museolain ja nuorisolain mukaisista tehtävistä. Lautakunnan toimialaan kuuluvat kaupungin kirjasto- ja kulttuuripalvelut, museopalvelut, liikunta- ja nuorisopalvelut.

4.1.3. Sitovat ulkoiset määrärahat

Kokonaismäärärahat (€)			
Vuosi	Menot	Tulot	Netto
TP2024	-4 193 779 €	1 318 142 €	-2 875 637 €
TAM2025	-4 270 290 €	1 569 550 €	-2 700 740 €
TA2026LTK	-4 204 716 €	1 604 200 €	-2 606 516 €
TA2026KJ			0 €
TA2026KH	-4 252 557 €	1 578 200 €	-2 674 357 €
TA2026	-4 252 557 €	1 578 200 €	-2 674 357 €

Henkilöstö		
Vuosi	Henkilöstökulut (€)	Henkilötyövuodet (htv)
TP2024	-2 917 318 €	67,3
TAM2025	-3 173 532 €	64,5
TA2026LTK	-3 150 522 €	66,0
TA2026KJ		
TA2026KH	-3 183 963 €	66,0
TA2026	-3 183 963 €	66,0

Palvelujen ostot ulkoa (€)	
Vuosi	
TP2024	-571 698 €
TAM2025	-504 056 €
TA2026LTK	-519 048 €
TA2026KJ	
TA2026KH	-519 048 €
TA2026	-519 048 €

Aineet ja tarvikkeet (€)	
Vuosi	
TP2024	-470 422 €
TAM2025	-380 242 €
TA2026LTK	-346 454 €
TA2026KJ	
TA2026KH	-346 454 €
TA2026	-346 454 €

Vuokrat (€)	
Vuosi	
TP2024	-70 793 €
TAM2025	-41 300 €
TA2026LTK	-40 200 €
TA2026KJ	
TA2026KH	-40 200 €
TA2026	-40 200 €

4.1.4. Lautakunnan strategiset ja sitovat tavoitteet vuodelle 2026

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit	Vastuutaho
Mahdollistamme kulttuurin, liikunnan ja ulkoilun ilon kaikenikäisille	Kaupunkilaisten aktiivisuuden lisääntyminen kaikissa ikä- ja väestöryhmissä.	Teemme poikkihallinnollista yhteistyötä toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Viestimme laadukkaasta toiminnasta aktiivisesti eri viestintäkanavissa.	Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelujen käyttäjämäärät ja niiden kehityksen seuranta valtuustokausittain.	Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut, palvelualuejohtajat
Pidämme huolen, että jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus harrastaa	Hyvinvoinnin kokonaisvaltainen tukeminen ja polarisaation reagoiminen.	Kehitämme poikkihallinnollista harrastamisen mallia, järjestämme kampanjoita ja tapahtumia eri kohderyhmille.	Harrastustoimintaan osallistuvien lasten sekä nuorten määrä ja muutos. Kouluterveyskyselyn seurantatieto joka toinen vuosi.	Harrastamisen Raision mallin työnyrkki
Otamme asukkaat ja sidosryhmät huomioon viestinnässä, suunnittelussa ja päätöksenteossa.	Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen, luottamuksen vahvistaminen sekä sitoutuminen Raisioon.	Osallistaminen eri-ikäisiä raisiolaisia toiminnan kehittämiseksi ja hyvinvoinnin lisäämiseksi järjestämällä asukasraadin joka toinen vuosi.	Toteutettu (K/E)	Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut, palvelualuejohtajat
Hyödynnämme tietoa tehokkaasti päivittäisessä työssä ja päätöksenteossa.	Vaikutusten ennakoarviointi eli evaus toteutuu strategisten painopisteiden päätöksenteossa ja lapsivaikutusten arvioinnissa.	Arvioimme päätösten vaikutuksia raisiolaisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin.	Evaus tehty kaupunkitasolla valituista painopisteistä osana päätöksentekoa (K/E)	Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut, palvelualuejohtajat
Otamme asukkaat ja sidosryhmät huomioon viestinnässä, suunnittelussa ja päätöksenteossa.	Hyvinvointikertomustyön valmistelu, seuranta ja arviointi. Hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat eri ikäryhmissä.	Hyvinvointikertomustyön ja -raportoinnin avulla seuraamme, arvioimme ja kehitämme kaupunkitasoista ja poikkihallinnollista hytetu-työtä ja toimenpiteiden vaikuttavuutta.	Hyte-kerroin ja hyvinvointikertomuksen indikaattorit.	Hyvinvointikoordinaattori

4.1.5. Lautakunnan vuosi 2026

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta vastaa kaupungin hyvinvointikertomustyön valmistelusta, arvioinnista ja seurannasta. Laaja-alainen hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden edistämisen koordinointi ja hyvinvointikertomustyön valmistelu koordinointi tapahtuu päätöksentekopalveluissa, jossa kaupungin hyvinvointikoordinaattori koordinoi kokonaisuutta.

Vuonna 2026 kaupunkilaisten hyvinvoinnin tilasta ja hyvinvointisuunnitelmakokonaisuuden 2024–2025 toimenpiteiden toteutumisesta raportoidaan valtuustolle tilinpäätösraportoinnin yhteydessä. Hyvinvointikertomustyötä hyödynnetään ja toimenpiteitä tarkastellaan osana talousarvioprosessia, toimialojen käyttösuunnitelmia sekä uuden hyvinvointisuunnitelmakokonaisuuden 2026–2029 valmistelua. Vuoden 2026 aikana valmistellaan ja hyväksytään Raision kaupungin hyvinvointisuunnitelmakokonaisuus 2026–2029 kytkeytyen niin kaupungin strategiaan talousarvioprosessiin kuin alueellisen hyvinvointisuunnitelman tavoitteisiin ja toimenpiteisiin. Suunnitelmakokonaisuus sisältää lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman, suunnitelman ikääntyneen väestön tukemiseksi, ehkäisevän päihdetyön suunnitelman sekä kunnan tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman päivityksen. Suunnitelman valmisteluun osallistuvat kaikki toimialat ja valmisteluun osallistetaan laajasti eri sidosryhmiä mm. vaikuttamistoimielimet jo vuoden 2025 aikana.

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan alaisten palveluiden toiminnoissa edistetään kuntalaisten edellytyksiä hyvään elämään kaikissa ikä- ja kohderyhmissä yhteistyössä sivistyspalveluiden ja poikkihallinnollisesti muiden kaupungin, kolmannen sektorin ja hyvinvointialueen toimijoiden kanssa talousarvion raamin rajoissa. Liikunta- ja kulttuuriympäristöjen kehittämisohjelmat ohjaavat toiminnan kehittämistä suunnitelmallisesti ja kuntalaisia osallistaen.

Kirjastopalveluissa tuetaan lasten ja nuorten lukutaidon kehittymistä ja lukemaan innostamista ja työstetään Raision lasten ja nuorten lukutaitostrategia yhteistyössä varhaiskasvatuksen ja esi- sekä perusopetuksen kanssa. Perusopetuksen kulttuurikasvatussuunnitelma Elämyspolku on vakiintunut osaksi toimintaa tavoitteena tarjota kaikille raisiolaisille lapsille ja nuorille mahdollisuus kulttuurielämyksiin. Kirjasto- ja museopalveluita edistetään aktiivisesti mm. tapahtumatoimintaa, kulttuuriharrastustoimintaa, kulttuuriraadin ja -foorumin toimintaa, asukasiloja, tilavarauspalveluita ja kotoutumista edistäviä palveluita kehittäen.

Liikuntapalveluiden tavoitteena on edistää raisiolaisten liikkumista arjessa laajan yhteistyön keinoin. Perheliikuntaa, soveltava liikuntaa, senioriliikuntaa, matalan kynnyksen toimintaa järjestetään monipuolisesti ja liikuntaneuvontaa vahvistetaan kaikissa ikäryhmissä teknologiaa hyödyntäen. Liikuntaolosuhteita kehitetään esteettömyys ja saavutettavuus huomioiden kuntalaisia aktiivisesti ja monipuolisesti osallistaen. Lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksia tarjotaan monipuolisesti, yhdenvertaisesti ja lapsia, nuoria ja perheitä osallistaen yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Yhdistysten elinvoimaisuudesta huolehditaan vuosittaisilla avustuksilla sekä tarjoamalla pääosin maksuttomia, laadukkaita harrastusolosuhteita alle 20-vuotiaille.

Nuorisotyön keskeisiä painopisteitä ovat koulunuorisotyön laajentaminen, nuorten aikuisten toiminnan laajentaminen yhteistyön kautta, yhteisöllinen nuorisotyö ja nuorten kuuleminen säännöllisesti. Nuorisotyö edistää kotoutumista ja huomioi eri kulttuuritaustat. Raisiolaisten nuorten kesätyöllistäminen organisoidaan poikkihallinnollisena yhteistyönä.

Nämä palvelualueen painopisteet korostavat yhteistyötä eri toimijoiden kanssa ja pyrkivät edistämään kaikenikäisten raisiolaisten hyvinvointia, osallisuutta ja aktiivista, hyvää elämää.

4.2. Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta

4.2.1. Perustehtävä ja palvelulupaus

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan toiminta on eriytetty muista palveluista omaksi kustannuspaikaksi, ei varsinaista omaa toimintaa.

4.2.2. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP-24	TP-25	TA-26
Kokoukset,			
Sila	13	12	12
Vala	10	9	10
Asiat			
Sila	150	141	140
Vala	127	109	120

4.2.3. Ulkoiset määrärahat

Selite	TP2024	TA2025	TAM2025	TA2026 LTK	TA2026 KH	TA2026
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	119 376	543 450	543 450	547 200	547 200	547 200
Maksutuotot	843 318	878 300	878 300	896 500	876 500	876 500
Tuet ja avustukset	218 056	20 000	244 820	23 000	23 000	23 000
Vuokratuotot	69 724	66 800	66 800	76 800	76 800	76 800
Muut toimintatuotot	67 668	61 000	61 000	54 700	54 700	54 700
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 318 142	1 569 550	1 794 370	1 598 200	1 578 200	1 578 200
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-2 366 891	-2 558 037	-2 710 037	-2 527 495	-2 554 996	-2 554 996
Eläkekulut	-469 433	-532 560	-573 810	-512 943	-517 690	-517 690
Muut henkilösivukulut	-80 994	-82 936	-82 936	-110 084	-111 277	-111 277
Henkilöstökulut yhteensä	-2 917 318	-3 173 532	-3 366 782	-3 150 522	-3 183 963	-3 183 963
Palvelujen ostot	-571 698	-504 056	-535 626	-519 048	-519 048	-519 048
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-470 422	-380 242	-380 242	-346 454	-346 454	-346 454
Avustukset	-146 998	-154 000	-154 000	-139 600	-154 000	-154 000
Vuokrat	-70 793	-41 300	-41 300	-40 200	-40 200	-40 200
Muut toimintakulut	-16 550	-17 160	-17 160	-8 892	-8 892	-8 892
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-4 193 779	-4 270 290	-4 495 110	-4 204 716	-4 252 557	-4 252 557
TOIMINTAKATE	-2 875 636	-2 700 740	-2 700 740	-2 606 516	-2 674 357	-2 674 357

4.2.4. Ulkoiset ja sisäiset määrärahat

Selite	TP2024	TA2025	TAM2025	TA2026 LTK	TA2026 KH	TA2026
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	119 420	543 450	543 450	547 200	547 200	547 200
Maksutuotot	1 001 679	1 044 175	1 044 175	1 070 300	1 050 300	1 050 300
Tuet ja avustukset	218 056	20 000	244 820	23 000	23 000	23 000
Vuokrat	125 383	148 350	148 350	145 250	145 250	145 250
Muut toimintatuotot	69 828	61 000	61 000	54 700	54 700	54 700
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 534 367	1 816 975	2 041 795	1 840 450	1 820 450	1 820 450
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-2 366 891	-2 558 037	-2 710 037	-2 527 495	-2 554 996	-2 554 996
Eläkekulut	-469 433	-532 560	-573 810	-512 943	-517 690	-517 690
Muut henkilösivukulut	-80 994	-82 936	-82 936	-110 084	-111 277	-111 277
Henkilöstökulut yhteensä	-2 917 318	-3 173 532	-3 366 782	-3 150 522	-3 183 963	-3 183 963
Palvelujen ostot	-822 499	-804 455	-836 025	-821 359	-821 359	-821 359
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-472 976	-382 292	-382 292	-348 604	-348 604	-348 604
Avustukset	-146 998	-154 000	-154 000	-139 600	-154 000	-154 000
Vuokrat	-3 200 556	-3 756 908	-3 756 908	-4 290 346	-4 290 346	-4 290 346
Muut toimintakulut	-16 550	-17 160	-17 160	-8 892	-8 892	-8 892
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-7 576 897	-8 288 347	-8 513 167	-8 759 323	-8 807 163	-8 807 163
TOIMINTAKATE	-6 042 530	-6 471 372	-6 471 372	-6 918 873	-6 986 713	-6 986 713

4.3. Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

4.3.1. Perustehtävä ja palvelulupaus

Kirjaston lakisääteisenä tehtävänä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon, tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan ja edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Kirjasto on lakisääteinen peruspalvelu.

Kulttuuripalvelujen tehtävänä on edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä, luoda edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle, edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista, tarjota mahdollisuuksia tavoitteelliselle taide- ja kulttuurikasvatukselle ja edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä. Lisäksi kunta edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa, kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa.

Museon tehtävänä on kulttuuriperinnön ja taiteen tallentaminen ja säilyttäminen, niihin liittyvä tutkimus ja tiedon saatavuuden ja saavutettavuuden edistäminen, esittäminen ja elämysten tarjoaminen, yleisötyö, vuorovaikutus ja opetuksen ja kasvatuksen edistäminen.

Palvelulupaus

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut edistävät kestävästi ja tehokkaasti kaikkien raisiolaisten sivistystä, kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia, aktiivisuutta, osallisuutta ja paikallista elinvoimaa.

4.3.2. Toiminta vuonna 2026

Kirjastopalveluissa toiminnan painopisteenä on lasten ja nuorten lukutaidon tukeminen ja lukemaan innostaminen. Vuoden aikana aloitetaan työstämään Raision lasten ja nuorten lukutaitostrategiaa yhteistyössä varhaiskasvatuksen ja esi- ja perusopetuksen kanssa. Lukutaitostrategiassa kuvataan raisiolaisten lasten ja nuorten lukutaidon nykytilannetta, ja kehitetään toimijoille yhteinen malli lukutaitotyöhön. Raision lasten ja nuorten lukutaitostrategia pohjaa Opetushallituksen Kansalliseen lukutaitostrategiaan 2030.

Perusopetuksen kulttuurikasvatussuunnitelma Elämyspolku on vakiintunut osaksi kirjasto- ja kulttuuripalveluiden toimintaa, ja seuraavaksi panostetaan sen markkinointiin. Elämyspolun tavoitteena on, että kaikilla raisiolaisilla lapsilla ja nuorilla olisi mahdollisuus kulttuurielämyksiin sekä kaupungin omissa palveluissa kirjastossa, Raision museo Harkossa ja kotiseutukeskus Krookilassa että valikoiduissa ammattitaiteilijoiden esityksissä ja kulttuurikohteissa.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut tukevat kaikenikäisten raisiolaisten hyvinvointia ja aktiivista elämää. Perheille, lapsille ja nuorille suunnattuja kirjastopalveluita kehitetään aktiivisesti yhteistyössä kolmannen sektorin, neuvolan ja nuorisopalveluiden kanssa, tavoitteena on kasvattaa näiden kohderyhmien vapaa-ajan kirjaston käyttöä.

Maahan muuttaneiden kirjastopalveluita kehitetään edelleen yhteistyössä kotoutumispalveluiden ja kolmannen sektorin kanssa. Tapahtumatuoannossa kirjaston ja Raision museo Harkon yhteistyötä kehitetään suunnitelmallisemmaksi vuosikellon avulla. Kirjastotalosta muodostuu kaupunkilaisten yhteisöllinen kohtaamispaikka.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut osallistavat asukkaita ja yhdistyksiä tapahtumatuotantoon ja palveluiden toimintaan. Asiakkaiden käytössä olevien tilojen varausperiaatteita päivitetään ja markkinointia tehostetaan. Kulttuuriyhdistysten toimintaa tuetaan kulttuuriavustuksilla ja tiloilla. Kulttuuriavustuksien jako-ohjeita ja ehtoja päivitetään yhteistyössä yhdistysten kanssa.

4.3.3. Palvelun tavoitteet

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit	Vastuutaho
Kasvatuksemme ja opetuksemme on laadukasta ja kehittyvää	Raisiolaisten lasten ja nuorten lukutaidon tukeminen.	Laadimme Raision lasten ja nuorten lukutaitostrategian yhteistyössä varhaiskasvatuksen ja esi- ja perusopetuksen kanssa. Lukutaitostrategia nojaa Opetushallituksen Kansalliseen lukutaitostrategiaan 2030.	Lukutaitostrategia on laadittu (K/E).	Kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja, kirjastopalvelukoordinaattori
Kasvatuksemme ja opetuksemme on laadukasta ja kehittyvää	Lapsiperheiden, lasten ja nuorten kirjastonkäytön lisääminen.	Kehitämme kirjaston lapsiperheille, lapsille ja nuorille suunnattuja palveluita yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Kirjasto- ja kulttuuripalveluiden kulttuurikasvatussuunnitelma Elämyspolku on vakiinnutettu osaksi toimintaa ja siitä tiedotetaan aktiivisesti.	Lasten ja nuorten tapahtumien ja ohjauksien määrä ja osallistujat, lasten ja nuorten aineiston lainaustilastot.	Kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja, museoamanuenssi, kirjaston lasten ja nuorten tiimi.
Mahdollistamme kulttuurin, liikunnan ja ulkoilun ilon kaikenikäisille.	Raisiossa on monipuolinen, eri ikäryhmät huomioiva kulttuuritarjonta.	Kehitämme kirjaston ja museon yhteistyötä kulttuuritapahtumien järjestämisessä, tuemme yhdistyksiä kulttuuritoiminnassa sekä osallistumme kaupunkitasoiseen tapahtumakoordinointiin. Laadimme kirjasto- ja kulttuuripalveluiden tapahtumien vuosikellon.	Tapahtumien määrä ja osallistujat, museon kävijämäärät, kirjaston lainaustilastot, valmis vuosikello (K/E).	Kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja, museonjohtaja, Kirjastotalon tapahtuma- ja viestintä tiimi
Pidämme huolen, että jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus harrastaa.	Raisiolaisilla lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus osallistua monipuolisiin kulttuuriharrastuksiin.	Vahvistamme monipuolista kulttuuriharrastustoimintaa oppilaitoksissa, Raihassa ja kursseilla.	Taidekasvatukseen osallistuvien lasten ja nuorten määrä, toteutuneet RaiHa kerhojen määrä.	Kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja, museonjohtaja
Otamme asukkaat ja sidosryhmät huomioon viestinnässä, suunnittelussa ja päätöksenteossa	Asiakkaat ja yhdistykset otetaan mukaan kirjasto- ja kulttuuripalveluiden toiminnan kehittämiseen.	Kehitämme kirjasto- ja kulttuuripalveluiden kulttuuriraadin toimintaa aktiiviseksi toimijaksi palveluissa. Kulttuurifoorumin toimintaa kehitetään edelleen, painopisteinä vuosikellon laatiminen ja avustusuudistus.	Kulttuuriraadin toiminnan toteutuminen (osallistujat, tapaamiset, toimintaan osallistuminen). Kulttuurifoorumin vuosikello on valmis ja avustusuudistus on käynnissä (K/E).	Kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja

Luomme mahdollisuuksia kohtaamisille yhteisöllisyyden lisäämiseksi	Kirjastotalosta muodostuu kaupunkilaisten kohtaamispaikka.	Vakiinnutamme kirjaston Asukasillat osaksi kirjaston perustoimintaa ja järjestämme muita yhteisöllisyyttä tukevia ja vuoropuheluun kannustavia tapahtumia ja vakiinnutamme kulttuuriystävällisyyden.	Toteutuneet asukasillat ja osallistujamäärät, Kirjastotalon kävijämäärä, Kulttuuriystävällisyyden tilastot.	Kirjastotoimenjohtaja, kirjastopalvelukoordinaattori, museonjohtaja
Luomme mahdollisuuksia kohtaamisille yhteisöllisyyden lisäämiseksi	Kirjasto- ja kulttuuripalveluiden tiloja hyödynnetään aktiivisesti asukkaiden tilaisuuksissa.	Kirjasto- ja kulttuuripalveluiden tilojen varausperiaatteet päivitetään ja tilavarausjärjestelmä Timmi otetaan käyttöön, tehdään yhteistyötä eri sidosryhmien ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.	Varattavien tilojen käyttömäärät.	Kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja
Meillä on helppo kotoutua	Maahan muuttaneet ovat tietoisia kirjaston ja kulttuurin tarjoamista palveluista ja käyttävät niitä.	Kehitämme kirjasto- ja kulttuuripalveluiden maahan muuttaneille suunnattuja palveluita yhteistyöhankeessa AKE-Turun kanssa sekä kotoutumispalveluiden kanssa.	Monikielisen aineiston lainaus, maahan muuttaneille suunnattujen tapahtumien ja ohjausten määrä ja osallistujat, hankkeessa kehitetyt toimintamallit otetaan käyttöön (K/E).	Kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja, kirjaston ikäihmisten ja erityisryhmien tiimi

4.3.4. Tunnusluvut

Tunnusluvut, kirjastopalvelut	TP-24	TP-25	TA-26
Kokonaislainaus	480 000	505 000	510 000
Fyysiset käynnit	130 000	134 000	136 000
Verkkokäynnit	175 000	246 000	250 000
Henkilöstön määrä	18	18	19

Tunnusluvut, kulttuuripalvelut	TP-24	TP-25	TA-26
Avustettavat yhdistykset	15	14	15
Taidekasvatukseen osallistuneet	80	66	66
Toimipaikat (Krookila, Friisilän verstaalue, museo, teatteri)	4	4	4
Museokäynnit	5000	5660	5500
Museon tilaisuudet	60	149	130
Henkilöstön määrä	5	5	5

4.3.5. Kirjasto- ja kulttuuripalvelut, Ulkoiset määrärahat

Selite	TP2024	TA2025	TAM2025	TA2026 LTK	TA2026 KH	TA2026
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	7 952	5 350	5 350	5 200	5 200	5 200
Maksutuotot	6 119	12 500	12 500	12 500	12 500	12 500
Tuet ja avustukset	22 080		9 070			
Vuokratuotot	40 939	41 600	41 600	48 600	48 600	48 600
Muut toimintatuotot	44 905	61 000	61 000	54 700	54 700	54 700
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	121 995	120 450	129 520	121 000	121 000	121 000
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-830 991	-948 720	-948 720	-953 863	-953 863	-953 863
Eläkekulut	-168 593	-198 477	-198 477	-193 659	-193 659	-193 659
Muut henkilösivukulut	-28 769	-30 822	-30 822	-41 680	-41 680	-41 680
Henkilöstökulut yhteensä	-1 028 353	-1 178 019	-1 178 019	-1 189 201	-1 189 201	-1 189 201
Palvelujen ostot	-185 727	-210 322	-219 392	-210 050	-210 050	-210 050
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-209 557	-230 492	-230 492	-208 730	-208 730	-208 730
Avustukset	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Vuokrat	-447	-600	-600			
Muut toimintakulut	-8 602	-11 660	-11 660	-4 000	-4 000	-4 000
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 442 687	-1 641 093	-1 650 163	-1 621 981	-1 621 981	-1 621 981
TOIMINTAKATE	-1 320 691	-1 520 643	-1 520 643	-1 500 981	-1 500 981	-1 500 981

4.3.6. Kirjasto- ja kulttuuripalvelut, Ulkoiset ja sisäiset määrärahat

Selite	TP2024	TA2025	TAM2025	TA2026 LTK	TA2026 KH	TA2026
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	7 996	5 350	5 350	5 200	5 200	5 200
Maksutuotot	6 365	12 500	12 500	12 500	12 500	12 500
Tuet ja avustukset	22 080		9 070			
Vuokrat	48 187	45 600	45 600	52 600	52 600	52 600
Muut toimintatuotot	47 065	61 000	61 000	54 700	54 700	54 700
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	131 694	124 450	133 520	125 000	125 000	125 000
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-830 991	-948 720	-948 720	-953 863	-953 863	-953 863
Eläkekulut	-168 593	-198 477	-198 477	-193 659	-193 659	-193 659
Muut henkilösivukulut	-28 769	-30 822	-30 822	-41 680	-41 680	-41 680
Henkilöstökulut yhteensä	-1 028 353	-1 178 019	-1 178 019	-1 189 201	-1 189 201	-1 189 201
Palvelujen ostot	-247 962	-282 455	-291 525	-286 529	-286 529	-286 529
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-209 753	-230 792	-230 792	-208 980	-208 980	-208 980
Avustukset	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Vuokrat	-635 263	-653 288	-653 288	-692 499	-692 499	-692 499
Muut toimintakulut	-8 602	-11 660	-11 660	-4 000	-4 000	-4 000
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-2 139 932	-2 366 214	-2 375 284	-2 391 209	-2 391 209	-2 391 209
TOIMINTAKATE	-2 008 239	-2 241 764	-2 241 764	-2 266 209	-2 266 209	-2 266 209

4.4. Liikunta- ja nuorisopalvelut

4.4.1. Perustehtävä ja palvelulupaus

Liikuntamahdollisuuksien tarjoaminen on kunnan peruspalvelu. Tavoitteenamme on edistää kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia tarjoamalla liikuntamahdollisuuksia eri kohderyhmille. Liikuntaa tuetaan kansalaistoiminnan ja liikuntapaikkojen rakentamisen sekä ylläpidon kautta. Liikuntapalveluiden tasa-arvoinen saatavuus on kunnan vastuulla. Kehittämistyön ja palvelutarjonnan painopisteenä ovat osallistaminen, liikunta-aktiivisuuden seuranta ja muutoksiin reagointi.

Nuorisotyötä ohjaa nuorisolaki sekä valtakunnallinen nuorisotyön ja -politiikan ohjelma. Nuorisotyön tavoitteena on tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä ja osallisuutta. Raisen nuorisopalvelut toteuttavat näitä tavoitteita tarjoamalla nuorille mielekästä vapaa-ajan toimintaa, kuten nuorisotilatoimintaa, tapahtumia, leirejä ja retkiä. Nuorisotyö toimii ennaltaehkäisevästi ohjaamalla syrjäytymisvaarassa olevia nuoria palveluiden piiriin ja laajentaa toimintaansa nuorten aikuisten tukemiseen. Koulunuorisotyö vahvistaa nuorten arjen hyvinvointia ja tukee yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja turvallisuuden tunnetta.

Palvelulupaus

Edistämme raisiolaisten hyvinvointia tarjoamalla laadukkaita ja kustannustehokkaita harrastus-, liikunta- ja nuorisopalveluita yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, asukkaiden toiveita kuunnellen. Kaupungin liikunta- ja nuorisotilat ovat hyväkuntoisia, helposti saavutettavia ja sähköisesti varattavissa. Tilojen kehittämisessä huomioidaan energiatehokkuus ja käyttäjien tarpeet. Edistämme hyvinvointia, yhteisöllisyyttä, vaikutusmahdollisuuksia. Yhdistysten toimintaa tuetaan vuosittaisilla avustuksilla sekä tarjoamalla yhdistysten käyttöön pääosin maksuttomia, laadukkaita harrastusolosuhteita alle 20-vuotiaille.

4.4.2. Toiminta vuonna 2026

Liikuntapalvelut

Liikuntapalveluiden tavoitteena on edistää raisiolaisten liikkumista arjessa laajan yhteistyön keinoin. Organisoitu liikunta ei yksin riitä, vaan tarvitaan monipuolisia toimenpiteitä eri kohderyhmille.

- Perheliikunta: Tarjotaan maksutonta perheliikuntaa, mukaan lukien soveltava liikunta. Toteutetaan perheliikuntaneuvontaa ja viestitään liikuntamahdollisuuksista. Yhteistyötä tehdään mm. urheiluseurojen, Varhan, Raisen Vanhemmat ry:n ja kotouttamispalveluiden kanssa.
- Liikuntaneuvonta: Vahvistetaan henkilökohtaista ja ryhmämuotoista neuvontaa erityisesti kaikissa ikäryhmissä teknologiaa hyödyntäen.
- Kutsuntaikäiset: Tuetaan nuorten toimintakyvyn arviointia ja liikkumista ennen armeijan aloitusta.
- Seniorit: Järjestetään säännöllistä liikuntaa yhteistyössä vertaisliikuttajien, ulkoiluystävien sekä liikunnan ammattilaisten kanssa
- Työssäjaksaminen: Tuetaan henkilöstön hyvinvointia liikunnan keinoin yhteistyössä henkilöstöpalveluiden kanssa.
- Liikkuva koulu ja harrastaminen: Liikunnallistetaan koulupäiviä ja koulumatkoja. Kehitetään Raiha-harrastustoimintaa osana Harrastamisen Suomen mallia. Liikuntapalvelut koordinoi mallia kaupunkitasolla.

- Liikuntaolosuhteet: Kehitetään liikunta- ja urheiluolosuhteita esteettömyys ja saavutettavuus huomioiden.
- Lähiliikuntapaikat: Kehitetään päiväkotien ja koulujen pihoja monipuolisiksi liikuntaympäristöiksi yhteistyössä sivistys- ja infrapalveluiden kanssa.
- Kävely ja pyöräily: Toteutetaan kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmaa poikkihallinnollisesti.
- Luontoliikunta: Ylläpidetään retkeilyreittejä, kuntoratoja ja frisbeegolfratoja virkistyskäytön edistämiseksi.
- Seuratoiminta: Liikuntapaikat ovat pääosin maksuttomia raisiolaisten seurojen alle 20-vuotiaiden lasten ja nuorten toiminnassa. Vaikuttamistoiminta toteutuu seuraparlamentin kautta. Seuroja kuullaan aktiivisesti toiminnan kehittämisessä.

Nuorisopalvelut

Nuorisotyö tarjoaa alle 29-vuotiaille raisiolaisille nuorille merkityksellistä, yhteisöllisyyttä edistävää, eri kulttuureita huomioivaa ja monipuolista nuorten toimintaa.

Nuorisotyön keskeiset painopisteet:

- Koulunuorisotyön avulla tavoitamme yhä useampia nuoria.
- Laajennamme nuorten aikuisten toimintaa yhteistyön kautta, erityisesti yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäisyssä.
- Yhteisöllinen nuorisotyö kuulee nuoria säännöllisesti ja tarjoaa osallistumismahdollisuuksia.
- Viestimme tehokkaasti nuorten, huoltajien ja yhteistyötahojen suuntaan.
- Pienryhmätoiminta tukee nuorten tarpeita ja vapaa-ajan laatua.
- Toimintamme edistää kotoutumista ja huomioi eri kulttuuritaustat.
- Nuorisotyöntekijät toimivat aktiivisesti paikallisissa ja alueellisissa verkostoissa.
- Organisoimme raisiolaisten nuorten kesätyöllistämisen poikkihallinnollisena yhteistyönä.
- Edistämme henkilöstön hyvinvointia.
- Tuemme nuorisoyhdistysten toimintaa tuoden lisäarvoa paikalliselle nuorisotyölle.

Vaikuttamistoiminta toteutuu lasten parlamentin ja nuorisovaltuuston kautta. Nuoria kuullaan aktiivisesti toiminnan kehittämisessä.

4.4.3. Palvelun tavoitteet

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit	Vastuutaho
Mahdollistamme kulttuurin, liikunnan ja ulkoilun ilon kaikenikäisille	Käyttäjätyytyväisyys liikuntaolosuhteiden, nuorisotilojen, liikunta- ja nuorisopalveluiden osalta toteutetaan joka toinen vuosi. Tavoitteena on vähintään 85% käyttäjätyytyväisyys kaikissa ikä- ja kohderyhmissä.	Käyttäjätyytyväisyys kyselyjen suunnittelu, toteutus, analysointi, toimenpiteet palautteiden perusteella, seuranta ja kehittäminen sekä viestintä ja näkyvyys.	Tyytyväisyysindeksi vähintään 3 asteikolla 1–5. 2.	Liikuntatoimenjohtaja, liikuntapaikkamestari, liikuntapaikkahoitajat, liikuntasuunnittelijat, palvelusihteeri, nuorisotyön koordinaattori, nuorisotyöntekijät
Mahdollistamme kulttuurin, liikunnan ja ulkoilun ilon kaikenikäisille	Liikuntaolosuhteiden tulevaisuuden kehittämissuunnitelma vuosille 2027–2032.	Pitkän aikavälin liikuntaolosuhteiden kehittämissuunnitelma eri kohderyhmiä osallistaen.	Kuinka monta eri kohderyhmää on osallistunut liikuntaolosuhteiden suunnitteluun. Suunnitelma valmis K/E.	Liikuntatoimenjohtaja
Kasvatuksemme ja opetuksemme on laadukasta ja kehittyvää	Nuorisotyöntekijät tukevat nuoria koulun arjessa ja vahvistavat heidän tulevaisuudenuskon. Vähintään 50 % toimintaan osallistuneista nuorista kokee, että nuorisotyö on tukenut heitä koulun arjessa.	Koulunuorisotyöntekijät oppilaiden päivittäisessä arjessa Vaisaareissa. Yksi koulunuorisotyöntekijä työskentelee erityisesti 9.luokkalaisten kanssa. Tavoitteena nivelvaiheen varmistaminen, vahvistaminen sekä yhteistyö Rasekon/lukion kanssa.	Suunnitelmallisesti tuettujen nuorten määrä koulun lukuvuoden aikana, jota seurataan nuodjärjestelmän avulla. Kysely tammikuussa ja toukokuussa.	Koulunuorisotyöntekijät, nuorisotyön koordinaattori
Pidämme huolen, että jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus harrastaa	Yhdenvertaiset harrastusmahdollisuudet kaikille lapsille, nuorille ja lapsiperheille.	1. Osallistaminen suunnitteluun Kuullaan lapsia, nuoria ja perheitä harrastustarjonnan ideoinnissa ja kehittämisessä. Hyödynnetään kyselyitä, työpajoja ja yhteistyötä koulujen sekä nuorisotyöntekijöiden kanssa. 2. Houkutteleva ja saavutettava markkinointi Käytetään monikanavaista viestintää (esim. some,	1. Harrastustoimintaan osallistuvien lasten ja nuorten osuus kasvaa 92 %:sta 95 %:iin. Kouluterveyskysely (THL), mittari: Osallistumisprosentti harrastustoimintaan vähintään kerran viikossa kyselyn julkaisusyklin mukaisesti. 2. Yhteistyötoimien lukumäärä vuodessa. 3. Pienryhmätoimintaan osallistuvien nuorten määrä. 4. Nuorisopassi käyttäjämäärä/etujen käyttäjämäärä.	Liikunta- ja nuorisopalvelut: Liikuntasuunnittelija koordinoi, poikkihallinnollinen työryhmä

		koulut, verkkosivut). Viestitään eri kielillä ja kulttuuritaustat huomioiden. 3. Toiminnan toteutus ympäri vuoden Järjestetään harrastuksia itse sekä markkinoidaan muiden Raisiossa tarjoamia harrastusmahdollisuuksia kouluvuoden aikana sekä loma-aikoina. Harrastusetsivä etsii aktiivisesti harrastuksia lapsille ja nuorille. 4. Yhteistyö sidosryhmien kanssa 5. Järjestetään nuorille suunnattua pienryhmätoimintaa, joka on tavoitteellista, laadukasta ja suunnitelmallista sekä tarjoaa mahdollisuuden harrastamiseen.		
Otamme asukkaat ja sidosryhmät huomioon viestinnässä, suunnittelussa ja päätöksenteossa	Avoin vuorovaikutus – yhteinen suunta palveluiden kehittämisessä.	1. Monipuolisia osallistamisen tapoja, kuten työpajoja ja nuorten foorumeita. 2. Säännölliset kuulemisprosessit (min. 1 krt./vuosi/kohderyhmä) huomioidaan eri väestöryhmien näkemykset ja tarpeet eri puolilla Raisiota. 3. Monipuolinen nuorten vaikuttajaryhmä (Nuorisovaltuusto) sekä aktiivinen seuraparlamentti ja ikäihmisten liikuntaraati.	Asukastyytyväisyys osallistumismahdollisuuksiin. Tilaisuuksien määrä ja osallistujamäärät tilaisuuksissa eri asuinalueilla. Hyöty oman työn kehittämisen näkökulmasta.	Liikunta- ja nuorisotoimenjohtaja, nuorisotyön koordinaattori. Nuorisovaltuuston ohjaaja, liikuntasuunnittelijat
Panostamme henkilöstön osaamiseen ja hyvinvointiin	Vahvistamme henkilöstön kehittämis-, osallistamis- ja hyvinvointitaitoja.	Järjestämme säännöllisiä tilaisuuksia osaamisen kehittämiseksi (osallistaminen, oman työn arviointi- ja kehittäminen). Työhyvinvointiin liittyvät toimenpiteet yhteisesti suunnitellen.	Henkilöstön itsearvioitu osaamisen kehittyminen (vuosittainen kysely). Työtyytyväisyys palaute 2x/vuosi.	Liikunta- ja nuorisotoimenjohtaja, nuorisotyön koordinaattori, liikuntasuunnittelija

Luomme mahdollisuuksia kohtaamisille yhteisöllisyyden lisäämiseksi	Nuorisopalvelut mahdollistavat monialaisia matalan kynnyksen kohtaamisia nuorten kanssa toimivien tahojen välillä.	Järjestämme yhteistyötilaisuuksia nuorten kanssa toimivien tahojen kanssa. Tilaisuuksiin kutsutaan maahanmuuttajayhdistysten edustajat. Nuorten aikuisten toiminta tarttuu yksinäisyyteen nuorten keskuudessa ja ohjaa palveluiden pariin.	Toteutettujen yhteistyötapaamisten, tapahtumien tai yhteisten toimintojen määrä vuodessa (esim. järjestöjen, seurakuntien, oppilaitosten ja muiden nuorten kanssa toimivien tahojen kanssa) 2x/v. Toimijapalautteet: Vähintään 80 % yhteistyötahoista kokee yhteistyön liikunta- ja nuorisopalveluiden kanssa hyödylliseksi (kysely tai haastattelu). Suunnitelmallisesti ohjattujen nuorten määrä, Nuodo-järjestelmä/Par-järjestelmä.	Nuorisotyön koordinaattori, nuorisotyöntekijät, liikuntasuunnittelijat
Luomme mahdollisuuksia kohtaamisille yhteisöllisyyden lisäämiseksi	Liikuntapalvelut tarjoavat raisiolaisille aktiivisen kohtaamisen paikkoja.	Liikuntapalvelut edistävät matalan kynnyksen toimintaa ja kuntalaisten kohtaamisia eri puolilla kaupunkia esim. Kerttulan kööri, Olkkarin kohtaamispaikka sekä yhdessä kotikulmilla. Liikuntaneuvonnassa asiakkaat kohdataan yksilöllisesti tai pienryhmissä.	Matalan kynnyksen liikuntaryhmien ohjaukerrat, osallistujamäärät sekä osallistujapalaute.	Liikuntasuunnittelijat

Meillä on helppo kotoutua	Nuorisotyö ja liikuntapalvelut huomioi eri kulttuuritaustaiset lapset, nuoret ja perheet.	1. Järjestetään teemapäiviä, joissa tuodaan esille eri kulttuureja (esim. musiikki, ruoka, pelit). Mahdollistetaan nuorten oma aktiivinen rooli tapahtumien suunnittelussa ja toteutuksessa. 2. Tarjotaan tietoa nuoriso- ja liikuntapalveluista useilla kielillä 3. Koulutetaan työntekijöitä kulttuurisesta sensitiivisyydestä, yhdenvertaisuudesta ja syrjinnän ehkäisystä. 4. Luodaan toimintaympäristö, jossa jokainen nuori voi olla oma itsensä ilman syrjinnän tai kiusaamisen pelkoa. 5. Tehdään yhteistyötä mm. kotouttamispalveluiden, maahanmuuttajayhdistysten, koulujen, järjestöjen ja perheiden kanssa sekä perustetaan monikulttuurinen nuorten vaikuttajaryhmä.	Monikulttuuristen tapahtumien määrä ja osallistujamäärät. Nuorten kokemus osallisuudesta ja turvallisuudesta (kyselyt). Henkilöstön koulutuksiin osallistuneiden määrä. Yhteistyökumppaneiden määrä ja laatu.	Nuoriso- ja liikuntapalvelut. Nuorisotyöntekijät, liikuntasuunnittelijat
---------------------------	---	--	---	--

4.4.4. Tunnusluvut

Tunnusluvut, liikuntapalvelut	TP-24	TP-25	TA-26
Sisäliikuntatilat (kaupungin ylläpitämät sisäliikuntapaikat)	19	20	20
Käyttöaste %	79	79	80
Kävijämäärä	359 801	357 371	360 000
Ulkoliikuntapaikat (kaupungin ylläpitämät ulkoliikuntapaikat, ei sisällä ulkoilureittejä)	61	63	63
Ulkokenttien kävijämäärä	100 000	100 000	110 000
Kaupungin ylläpitämien ulkoilureittien määrä ja km-yhteensä (retkeilyreitit, kuntoradat, hiihtoladut)	20/68 km	20/68 km	20/68 km
Jäähallipalvelut käyttöaste %	51	60	65
Kävijämäärä	101 177	109 229	115 000
Yksityiset sisä- ja ulkoliikuntapaikat ja yhdistyksen ylläpitämät luontopolut	22	22	22
Frisbeegolf ratojen (Hauninen, Kertula) kävijämäärä <i>* Ratojen mittarit olivat joitain jaksoja pois käytöstä ilkeiden ja pölyjen loppumisen vuoksi.</i>	27 377	18 653 *	30 000
Henkilöstön määrä	25	26	26

Tunnusluvut, nuorisopalvelut		TP-24	TP-25	TA-26
Nuorisotoiminta	Käynnit kpl	8765	25 378	25 000
	Kulut / käynti €			
Nuorisotilat	Käynnit kpl	7478	6651	7000
	Kulut / käynti			
Nuorten työpajat	Työpajapäivät kpl	660	329	0
	Kulut/ €/päivä			
Henkilöstön määrä		16	16	16

Tunnusluvut, Raisio harrastaa		TP-24	TP-25	TA-26
Ohjattujen ryhmien määrä		136	131	142
Ohjattujen liikuntaryhmien määrä		86	84	90
Ohjattujen ryhmäkertojen määrä vuodessa		2136	2015	2136
Ohjattujen liikuntaryhmäkertojen määrä vuodessa		1347	1307	1380
Osallistujien määrä ryhmissä		1466	1492	1562
Ohjattuihin ryhmäkertoihin osallistuneiden henkilöiden määrä vuodessa.		22 926	23041	23430
Osallistujien määrä liikuntaryhmissä		962	980	990
Osallistujien määrä liikuntaryhmiin vuodessa		15 544	15210	15180
Perheliikunta -tapahtumat				
Tapahtumien määrä vuodessa		57	66	70
Osallistujien määrä vuodessa		1498	1546	1600

Tunnusluvut, Lasten loma-ajan toiminta		TP-24	TP-25	TA-26
Ohjattujen ryhmien määrä		26	26	26
Ohjattujen ryhmäkertojen määrä vuodessa		282	282	282
Osallistujien määrä liikuntaryhmiin vuodessa		361	363	392
Tunnusluvut, Ohjattu toiminta		TP-24	TP-25	TA-26
Ohjattujen ryhmäkertojen määrä vuodessa		3104	3109	3900
Ohjattuihin ryhmäkertoihin osallistuneiden henkilöiden määrä vuodessa.		49 000	44 370	47 000
Uintikeskus Ulpukka:	Kävijämäärä	200 000	223 476	230 000
Netto ulkoinen ja s/ kävijä €		3,63 €	3,39	4,09 €

4.4.5. Liikunta- ja nuorisopalvelut, Ulkoiset määrärahat

Selite	TP2024	TA2025	TAM2025	TA2026 LTK	TA2026 KH	TA2026
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	111 424	538 100	538 100	542 000	542 000	542 000
Maksutuotot	837 199	865 800	865 800	884 000	864 000	864 000
Tuet ja avustukset	195 976	20 000	235 750	23 000	23 000	23 000
Vuokratuotot	28 785	25 200	25 200	28 200	28 200	28 200
Muut toimintatuotot	22 763					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 196 147	1 449 100	1 664 850	1 477 200	1 457 200	1 457 200
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-1 516 800	-1 594 017	-1 746 017	-1 557 714	-1 585 214	-1 585 214
Eläkekulut	-299 248	-330 906	-372 156	-316 093	-320 840	-320 840
Muut henkilösivukulut	-52 028	-51 620	-51 620	-67 713	-68 907	-68 907
Henkilöstökulut yhteensä	-1 868 076	-1 976 543	-2 169 793	-1 941 520	-1 974 961	-1 974 961
Palvelujen ostot	-384 406	-242 734	-265 234	-257 998	-257 998	-257 998
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-260 732	-149 750	-149 750	-137 724	-137 724	-137 724
Avustukset	-136 998	-144 000	-144 000	-129 600	-144 000	-144 000
Vuokrat	-70 345	-40 700	-40 700	-40 200	-40 200	-40 200
Muut toimintakulut	-7 948	-5 500	-5 500	-4 892	-4 892	-4 892
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-2 728 504	-2 559 227	-2 774 977	-2 511 934	-2 559 775	-2 559 775
TOIMINTAKATE	-1 532 357	-1 110 127	-1 110 127	-1 034 734	-1 102 575	-1 102 575

4.4.6. Liikunta- ja nuorisopalvelut, Ulkoiset ja sisäiset määrärahat

Selite	TP2024	TA2025	TAM2025	TA2026 LTK	TA2026 KH	TA2026
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	111 424	538 100	538 100	542 000	542 000	542 000
Maksutuotot	995 314	1 031 675	1 031 675	1 057 800	1 037 800	1 037 800
Tuet ja avustukset	195 976	20 000	235 750	23 000	23 000	23 000
Vuokrat	77 196	102 750	102 750	92 650	92 650	92 650
Muut toimintatuotot	22 763					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 402 673	1 692 525	1 908 275	1 715 450	1 695 450	1 695 450
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-1 516 800	-1 594 017	-1 746 017	-1 557 714	-1 585 214	-1 585 214
Eläkekulut	-299 248	-330 906	-372 156	-316 093	-320 840	-320 840
Muut henkilösivukulut	-52 028	-51 620	-51 620	-67 713	-68 907	-68 907
Henkilöstökulut yhteensä	-1 868 076	-1 976 543	-2 169 793	-1 941 520	-1 974 961	-1 974 961
Palvelujen ostot	-572 829	-470 350	-492 850	-482 946	-482 946	-482 946
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-263 089	-151 500	-151 500	-139 624	-139 624	-139 624
Avustukset	-136 998	-144 000	-144 000	-129 600	-144 000	-144 000
Vuokrat	-2 565 293	-3 103 620	-3 103 620	-3 597 847	-3 597 847	-3 597 847
Muut toimintakulut	-7 948	-5 500	-5 500	-4 892	-4 892	-4 892
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-5 414 233	-5 851 513	-6 067 263	-6 296 429	-6 344 270	-6 344 270
TOIMINTAKATE	-4 011 560	-4 158 988	-4 158 988	-4 580 979	-4 648 820	-4 648 820

5. KÄYTTÖOMAISUUSINVESTOINNIT

Hankinnan nimi	Perustelu	€ (alv 0%)	Projekti
Yleisurheilun maalikamera	Edellinen maalikamera 25 vuotta, joka on tämän rikkoutunut (ikä) kesäkauden alussa. Kesä 2025 maalikamera lainattu Naantalista yleisurheilukilpailuita varten. Raision yleisurheilukentällä järjestetään vuosittain viisi (5) suurempaa yleisurheilukilpailua, 5–10 pienempää kilpailua. Yleisurheilukilpailujen järjestelyjen onnistumiseksi Raisioon tarvitaan toimiva maalikamerajärjestelmä. Oma järjestelmä lisää luotettavuutta onnistuneiden tapahtumien läpiviemiseksi.	30 000 €	941708
Kuloisten koulun pihan liikunnallistaminen	Raisiolaisista oppilaista 78 %:a koulupihat liikuttivat vapaa-ajalla säännöllisesti tai satunnaisesti, mikäli he asuivat alle puolen kilometrin päässä koulun pihasta. Kun etäisyys koulun pihasta kasvoi 500 m -1,5 kilometriin, laski koulupihan liikuttavuus säännöllisesti tai satunnaisesti 60 %:iin. Perusopetuksen henkilöstö on arvioinut Kuloisten koulupihan nykytila selvityksessä tyydyttäväksi. Alakouluikäisten oppilaiden näkökulmasta Kuloisten koulupiha on melko huono. Em. vuoksi koulupiha edellyttää kehittämistoimenpiteitä yhdessä oppilaiden ja henkilöstön kanssa.	138 000 €	941709
Uusi turvallinen joustokaukalo Raision jäähalli 1	Alkuperäinen vuonna 2001 hankitun kaukalon uusimistarve tunnistettu jo vuosia. Kaukalon käyttöikä on keskimäärin 15 vuotta. Asiakaskäyttäytyminen on ohjannut kaukalotoimittajia siihen suuntaan, että ne eivät valmista muita kuin joustolaitoja. Tätä tukee myös jääkiekkoliitto. Ero joustokaukalon ja jäykän kaukalon välillä on marginaalinen. Toimittajia Suomessa on tällä hetkellä kaksi. Talousvaraus sisältää uuden kaukalon asentamisen, vanhan kaukalon purkamisen ja poistamisen.	220 000 €	941710
Vaisaaren koulun 2019 rakennetun ulkokuntoilun alueen perusparannus	Pohja epätasainen, osaksi rikki. Liittyy tiiviisti uuden Tiedonpuiston koulun koulupihakokonaisuuteen.	58 000 €	941711
Kerttulan yleisurheilukentän betonikatsomon takana pettäneen betonimuurin purku, maansiirtotyöt sekä katsomon betonipintojen suihkupuuhdistus.	Kerttulan yleisurheilukentän betonikatsomon takana pettäneen betonimuurin purku (turvallisuusriski), betonipintojen suihkupuuhdistus, ylimääräisten maamassojen poisto, alueen uudelleen muotoilu ja siistiminen. Optio: mahdollisesti yleisurheilukentän valaistusratkaisut takasuoran osalta.	80 000 €	941712
		526 000 €	

6. VAKANSSIT

Palvelu	Työyksikkö	Tehtävänimike	Luonne	Määrä	Palkkakustannukset € (ilman sivukuluja)	Htv- vaikutus
	Kirjasto	Kirjastopedagogi	vakituinen	1	38 000	1
Yhteensä				1	38 000	1